

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție
ÎNCHEIERE

11 septembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecători:

Ion Corolevschi, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Corlotari Tudor, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Corlotari Tudor către Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2012,

C O N S T A T Ă :

La 06 martie 2012 Corlotari Tudor a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală și Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că prin ordonanța din 06 martie 2008, semnată de procurorul adjunct al raionului Călărași, s-a dispus pornirea urmăririi penale pe indicii infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) CP pe faptul maltratării lui Efim Poiană. În ordonanță se constata, că Efim Poiană s-a plîns la Procuratura Călărași, cum că, întorcîndu-se din pădure pe 10 februarie 2008 cu o căruță de lemne, a fost stopat de către inspectorul de sector al sat. Haginești, r-l Călărași și pădurarul ocolului silvic și sub pretextul, că a sustras lemne din pădure i-au aplicat multiple lovituri pe diferite părți ale corpului, pricinuindu-i leziuni corporale ușoare. În acea perioadă era angajat în calitate de inspector de sector la CRP Călărași.

Prin ordonanța din 24 martie 2008 a fost recunoscut în calitate de de bănuît pe faptul maltratării lui Efim Poiană, fiind interogat în calitate de bănuît. Pe 23 octombrie 2008 a fost pus sub înviunire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309 alin. (3) lit.c) CP, fiind interogat în calitate de învinuit. Pe această dată, prin ordonanța emisă de procuratura raionului Călărași, i-a fost aplicată măsura preventivă declarația de a nu părăsi locul de trai și țara pînă cînd v-a fi luată hotărîrea definitivă pe caz.

Dosarul a fost trimis în instanța de judecată în 2008. Examinarea dosarului în instanțele de judecată s-a efectuat pe parcursul anilor 2008-2011, petrecîndu-se peste 15 ședințe de judecată. La 21 decembrie 2009 prin sentința Judecătoriei Călărași a fost achitat pe art. 309/1 al.3 lit.c). p) CP pentru, că faptele nu întrunesc elementele constitutive ale acestei infracțiuni. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2010 a fost admis apelul declarat de procurorul Procuraturii Călărași, casată sentința Judecătoriei Călărași din 21.12.2009 și pronunțată o nouă hotărîre fiind recunoscut vinovat în comiterea

infracțiunii pe art.309/1 al.3 lit.c), p) CP, cu aplicarea art.79 CP fiind stabilită pedeapsa sub formă de amendă în sumă de 10 000 lei.

Pe 23 noiembrie 2010 prin decizia Curții Supreme de Justiție au fost admise recursurile procurorului și al său, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2010 și remisă cauza la judecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2011 a fost respins ca nefondat apelul procurorului Călărași și menținută sentința de achitare din 21 decembrie 2009.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 6 decembrie 2011 a fost respins recursul procurorului împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2011 ca inadmisibil și menținută hotărârea Judecătoriei Călărași de achitare din 21.12.2009.

Decizia de condamnare a Curții de Apel Chișinău din 18 martie 2010 a fost transmisă spre executare pe 07 mai 2010 executorului judecătoresc. Datorită acțiunilor ilegale ale organului de procuratură și judecătoresc în toată această perioadă i-a fost pricinuit prejudiciul material și moral. Pe parcursul urmăririi penale și examinării dosarului penal a fost consultat și asistat de avocat achitînd pentru servicii de asistență juridică 5 700 lei. Dosarul s-a examinat în instanța de Apel și la Curtea Supremă de Justiție de 8 ori. De fiecare dată s-a deplasat la Chișinău cu automobilul, achitînd la o rută cîte 10 litri de benzină, ceia ce în total costă 1 280 lei. Infracțiunea de care a fost învinuit se clasifică ca infracțiune gravă, învinuirea adusă a avut pentru el o rezonanță deosebită. Reputația sa ca lucrător de poliție a avut de suferit. Era sfidat de persoanele în privința cărora necesita să întreprindă măsuri de constrîngere. De la 23 octombrie 2008 pînă pe 06 decembrie 2011 i-a fost încălcat dreptul la libertatea de a circula, avînd obligația de a nu părăsi localitatea și țara, drept consfințit de art.27 din Constituția RM și art.5 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. A avut ocazia de a pleca la lucru peste hotarul țării și a avea un câștig de 1 000 EURO, însă aceasta șansă nu a putut-o realiza. Nu a putut pleca la odihă cu familia peste hotarele țării, nu a putut vizita rudele care locuiesc în Federația Rusă, nu a putut pleca la înmormîntarea bunicii soției în Crasnodar. În 2009 activînd în Comisariatul de poliție r.Călărași în funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Hoginești, a fost prezentat la următorul grad în termen locotenent major de poliție, susținînd probele spotive la CS „DINAMO”, însă i s-a refuzat din motivul, că împotriva sa era intentat dosarul penal în baza art.309 al.3 CP.

Din momentul intentării dosarului penal și pană la pronunțarea sentinței de achitare au durat 3 ani și 9 luni. În toată acesta perioada el s-a aflat în stare de stres, fiind bărbat sănătos a început să aibă probleme cu inima, a avea accese de tensiune, avea insomnie, de două ori a stat în spital. Aceste suferințe psihice pînă și în prezent pentru el nu sau epuizat, deoarece starea sănătății sale nu mai este cea de pînă la intentarea dosarului, pînă la data înaintării acțiunii în judecată reprezentantul procuraturii nu i-a adus scuze din numele statului pentru atragerea ilicită la răspundere, care tot este o sfidare a personalității sale simțindu-se umilit.

Solicită reclamantul încasarea din contul statului în folosul său a cheltuielilor suportate pentru asistența juridică în sumă de 5 700 lei și cheltuielile de deplasare în sumă de 1 280 lei; încasarea din contul statului în folosul său a prejudiciului moral pentru atragerea ilicită la răspunderea penală în sumă de 200 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012, cererea de chemare în judecată a lui Tudor Corlotari a fost admisă parțial cu încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor RM în beneficiul

lui Corlotari Tudor prejudiciul material în mărime de 5 700 lei, prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 392,80 lei, în total suma de 26 092,80 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

În susținerea soluției adoptate, instanța de fond a aplicat prevederile Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 1405, 1422 și 1423 CC, menționând că reclamantul a fost ilegal atras la răspundere penală, motiv din care are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul material și suferințele morale cauzate.

Corlotari Tudor a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2012, a fost respins apelul declarat de Corlotari Tudor și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului. Totodată, a fost indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărîre legală și întemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 13 martie 2013, Corlotari Tudor a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2012 și a hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 19 iulie 2012 în partea respingerii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri în această parte de admitere a acțiunii.

În argumentarea recursului recurentul a invocat că instanțele ilegal i-au respins cheltuielile legate de deplasare în mărime de 1 280 lei. Referitor la prejudiciul moral, a menționat că suma încasată nu e echivalentă suferințelor sale psihice.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanțele au apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanțele nu au luat în considerație că cheltuielile suportate pentru transport sunt reale, că doar nu s-a deplasat pe jos la instanța de judecată, iar suma încasată ca prejudiciul moral nu e echivalentă suferințelor sale psihice.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de Corlotari Tudor, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Corlotari Tudor ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Corlotari Tudor, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Corlotari Tudor către Ministerul Finanțelor, Procuratura Generală, Ministerul Justiției privind încasarea prejudiciului material și moral.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea